

ADVIESBRIEVEN VAN UW DIERENARTS

ADVIESBRIEF 7

UW HOND IS ZWANGER

Spannende tijden, want uw hond is zwanger! Zeker voor wie het nog niet eerder meemaakte, roept dat heel wat vragen op. Daarom geven wij u hier alvast meer informatie over de dracht van uw hond en over de bevalling. Contacteer uw dierenarts als u er nog meer over wilt weten.

DE DRACHT

De dracht kan vastgesteld worden met een *echografie* vanaf de 28ste dag na de dekking.

Het aantal pups is met een echo niet exact te bepalen. We kunnen dit wel achterhalen met een *röntgenfoto* op dag 45-50 na de laatste dekking. Als de pups geteld worden biedt dit als bijkomend voordeel dat u weet wanneer de bevalling afgelopen is. Het kan echter voorkomen dat er een pup meer zit dan de telling aangaf. Dat komt dan omdat de pups bij het nemen van de röntgenfoto op elkaar lagen (een röntgenfoto geeft een plat beeld en uw hond is in werkelijkheid driedimensioneel).

Uw zwangere hond mag een normale hoeveelheid *beweging* krijgen, best wel geen intensieve trainingen, shows of lessen op de hondenschool.

Als uw hond *suikerziekte* heeft of erg zwaarlijvig is kan de zwangerschap een probleem zijn.

Zorg ervoor dat u uw hond jaarlijks laat *inenten*. Enten kan niet tijdens de dracht, wel juist voor de dracht als de enting zou vallen tijdens de drachtperiode. De antistoffen van de entingen worden doorgegeven van de moeder naar de pups toe in de allereerste melk die de moeder aanmaakt. Dit noemt men colostrum. Deze antistoffen beschermen de pups tegen een aantal ziekten in de eerste levensweken.

Rondwormen en haakwormen kunnen tijdens de dracht doorgegeven worden aan de pups. Vraag uw dierenarts naar veilige *ontwormingsmiddelen* voor zwangere en zogende teven.

Vlooiënpreventie is belangrijk, zeker tijdens de dracht. Niet alle gangbare producten mogen gebruikt worden bij zwangere teven. Vraag uw dierenarts welke middelen veilig zijn!

DE NADERENDE BEVALLING

De drachtduur van de hond bedraagt 57 tot 67 dagen, gemiddeld 63.

De melkklieren zullen iets opgezet zijn. (Maar opgelet: soms zien we dit ook bij niet-drachtige teven. Het gaat dan om schijnzwangerschap.) 1 tot 2 dagen voor de bevalling zal de lichaamstemperatuur dalen onder de normale waarde. De normale waarde is 38-39 °C, maar verschilt van hond tot hond. Vlak voor de bevalling daalt de temperatuur soms tot 36,5 °C. Deze methode is niet helemaal betrouwbaar.

Wanneer de hond het tijdstip van de bevalling nadert, gaat ze meestal ander gedrag vertonen: ze wordt wat onrustig, wil niet in haar mand gaan liggen, gaat vaker buiten om te plassen enz. Ze gaat ook uitvloeien (melkachtig wit slijm) vertonen langs de vagina.

Welke voeding geeft u best tijdens de zwangerschap van uw hond?

In verband met de extra energiebehoefte is het verstandig om vanaf de derde week voor de bevalling puppybrokken onder de normale voeding te mengen. Elke dag mengt u een beetje meer onder de gewone voeding tot de teef na 3 weken volledig op puppyvoeding staat. U geeft het best brokjes. Van blikvoeding moet ze namelijk veel meer eten om de juiste hoeveelheid energie binnen te krijgen.

Puppyvoeding zal ook nodig zijn tijdens de zoogperiode.

DE BEVALLING

Binnen enkele uren nadat de teef het eerste vruchtwater verliest, bevalt ze van de eerste pup.

Het vruchtwater kan een beetje groen van kleur zijn. Als dat zo is, dan moet de pup binnen het uur komen. Mocht het langer duren, bel dan veiligheidshalve best de dierenarts.

Ook als uw teef langer dan een half uur op een pup perst (let op: echt persen!) moet u de dierenarts bellen.

De gemiddelde tijd tussen 2 pups kan erg verschillen. Vaak kan er 3 uur tussen zitten. Is de teef rustig en perst ze niet, dan kunt u het rustig afwachten. Meestal mag u elke 45-60 minuten een pup verwachten, gepaard gaande met 10-30 minuten hard persen. Duurt het langer dan 4 uur, dan kan er toch iets aan de hand zijn. Er kan

bijvoorbeeld weeënzwakke optreden en soms is het dan nodig een injectie te geven om de weeën terug op te wekken. Bel de dierenarts als u er echt niet gerust in bent.

Puppies worden geboren in de vliezen. Die moeten weggehaald worden, anders zal de pup stikken. Geef de teef tot 2 minuten na de geboorte de tijd om dit zelf te doen. Doet ze het niet, scheur dan zelf de vliezen open. Maak vervolgens de pup goed droog: wrijf redelijk hard met een schone handdoek totdat de pup begint te ademen.

NA DE BEVALLING

Na de bevalling vloeit de teef nog na. Dit mag maximaal 10 dagen duren. Eerst is het vocht een beetje groen, daarna bruin, rood of roze. Het mag niet overvloedig zijn of stinken want dat kan wijzen op een baarmoederprobleem.

De navelstreng scheurt meestal spontaan af op de juiste plaats. Als de navelstreng blijft bloeden, dan moet u hem zelf afbinden. Doe dit met een stukje schone garendraad of hechtmateriaal op ongeveer 2 cm van de navel.

De teef mag niet onrustig zijn na de bevalling. Laat haar in dat geval best controleren door de dierenarts.

Bij kleine rassen kan het gebeuren dat het moederdier enkele dagen na de bevalling krampen vertoont in de pootjes en hoge koorts maakt. In dat geval ook onmiddellijk bellen, want dit wijst op calciumtekort en kan bij niet tijdig optreden de dood tot gevolg hebben.

Na de bevalling belt u best voor een afspraak bij u thuis: de pups worden dan een eerste maal nagekeken op aangeboren afwijkingen, het teefje wordt onderzocht en krijgt meestal een injectie om het geboortekanaal te reinigen.

WANNEER BELT U DE DIERENARTS ?

- als de teef al 30 minuten lang flink perst en er komt geen pup
- als er langer dan 4 uur geen nieuwe pup komt en je weet dat er nog pups aanwezig zijn
- bij duidelijk heel erge pijn
- als de dracht al langer dan 70 dagen duurt
- als de teef erg onrustig is na de bevalling
- als de uitvloeit uit de vulva stinkt
- als ze geen interesse heeft in de pups
- als ze geen melk geeft
- als ze toevallen krijgt, of spierspasmen of een stijve en pijnlijke gang vertoont
- als de melkklieren pijnlijk zijn
- als de teef niet wil eten
- als de pups niet zogen

- als u bang bent dat er iets niet in orde is.

DE ZORG VOOR DE PUPS

Zorg voor een nestdoos waarvan de wanden hoog genoeg zijn (de pups mogen er niet uit kunnen, maar de moeder wel)

Bedek de bodem met handdoeken en vervang die minstens elke dag.

Geef de pups genoeg warmte. Wees echter voorzichtig met een warmtelamp: de dieren moeten ook altijd van de warmte kunnen wegkruipen. Een omgevings-temperatuur van 28 graden tijdens de eerste week is prima. Daarna mag de temperatuur langzaam verminderd worden. In de zomer is het vaak zo al warm genoeg.

De moeder zorgt ervoor dat de pups gezoogd worden en ze ruimt ook zelf de urine en ontlasting op door ze te likken.

Een pup komt ongeveer 10 percent van het lichaamsgewicht aan per dag. De eerste 2 dagen kunnen ze echter iets afvallen.

Dagelijks wegen is belangrijk: als een pup niet aankomt, dan weet u dat er iets niet klopt.

De oogjes gaan open als ze 10-14 dagen oud zijn.

Ontwormen doet u op 2-4-6-8 weken, daarna verder op advies van de dierenarts.

Vanaf 4 weken ouderdom gaan de pups meestal zelfstandig eten. Geef best een puppybrokje dat je de eerste dagen even laat weken in lauw water.

Op 5-6 weken komen de tandjes door, je mag nu gewoon brokjes proberen.

Vergeet ook niet om tijdig je dierenarts te raadplegen in verband met eventuele vaccinaties en de verplichte identificatie. De eerste vaccinatie moet gebeuren als de pups 6 weken oud zijn.

*Veel plezier met
jullie pups en
succes!*

Deze adviesbrief is een uitgave van dierenartsenpraktijk DAP De Vrijheid in Hoogstraten.

Andere adviesbrieven van DAP De Vrijheid kan je gratis downloaden op dapdevrijheid.be.

Blijf op de hoogte van het praktijknieuws en volg ons op facebook.com/dapdevrijheid